REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumínecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etaiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 177. Brașov, Miercurĭ 14 (27) August. 1902.

Rutenii.

(a) Mult mai mic la numĕr de cât poporul român din Transilvania și Ungaria, poporul rutean ocupă câte-va comitate din nordostul Ungariei.

Ei sunt amestecațĭ în Maramurĕș cu Românii, ér în celelalte comitate cu Slovacii, așa că majoritatea absolută nicăirĭ nu o au.

Décă sunt însĕ mai puțin numĕroșĭ de cât Românii, pe Sașĭ îi întrec în numĕr cu vr'o sută și mai bine de mii de suflete, și ar pute forma prin urmare o populație închegată, cu biserica lor, școla lor și ființa lor națională. Acésta, abstragênd dela faptul, că din colo de Carpații de nord au căte-va milióne de frațĭ, pe Rutenii din Galiția, carĭ deși în parte năpăstuițĭ de Polonĭ, totușĭ au mai multă libertate de a se mișca pe terenul național cultural.

Situația economică a acestui popor este din cele mai decădute. Atât de mare este miseria în comitatele locuite de Rutenĭ, încât chiar și pe guvernanții actualĭ, nu prea renumițĭ de vr'o bunăvoință particulară față cu naționalitățile, pare că i-a înduioșat sórta lor și au instituit un fel de comisariat însărcinat cu esecutarea unor mĕsurĭ speciale, cu scop de a le crea mijlóce de existență.

Incercările guvernului însĕ de a-i ridica economicesce pe Rutenĭ, întêmpină dificultățĭ nespuse din causă, că una dintre pricinile cele mai marĭ, carĭ împiedecă prosperitatea lor economică, este invasiunea Evreilor din Galiția.

Față cu acest element corosiv, orĭ-ce mĕsurĭ par a fi infructuóse și munca comisariatului sémĕnă ca ou cu ou cu munca lui Sisyphus din mitologie, care era condamnat sĕ ridice pe un deal o greutate enormă, și de câte orĭ ajunge cu ea aprópe de țintă, greutatea se rostogolia érășĭ de vale.

S'a scris mult în afacerea acésta pro și contra, din pĕcate însĕ mai mult contra, de cât pro, cunoscut fiind, că pressa unguréscă se află în mânile coreligionarilor acelor invasorĭ, ér aceștia nu vor sĕ sprijinéscă o acțiune întreprinsă în favorul Rutenilor și în potriva Evreilor.

Paralel cu miseria economică progreséză la Rutenĭ și miseria națională.

Rutenii fac parte din biserica orientală unită cu Roma și au două episcopii, una la Ungvar și cealaltă la Eperjes, amêndoue supuse hierarchiei latine.

Aceștĭ doi episcopĭ și clerul rutean peste tot este lipsit de conscientă națională. In familiile preoților nu se vorbesce, de cât „limba statului“ și ceea-ce este și mai curios, chiar și în esteriorul lor caută a maimuțări clerul latin, rădêndu-șĭ bărbile și mustățile. Am dis, că e curios acest lucru, pentru-că este sciut, că chiar în sînul clerului latin sunt mulțĭ, carĭ ar dori sĕ pótă purta barbă, ér clerul rutean, avênd acest drept, renunță la el, pentru a se pute asimila și mai mult cu cel latin.

Atât de mult și-au uitat de limba lor preoții rutenĭ, încât nicĭ nu mai citesc nimic rutenesce și pentru susținerea intereselor lor scim, că redactau înainte de asta cu 15—16 anĭ un diar bisericesc în limba maghiară („Kelet“), ér când unii din ei și-au luat inima în dințĭ și s'au hotărît a scóte o fițuică rutenéscă intitulată „Listok“, în fiecare rênd vedeai însemnătatea cuvintelor pusă în parantes pe ungueresce, căcĭ alt-fel n'ar fi avut cine sĕ-i înțelégă.

Nu e mirare decĭ, că în asemenea împrejurărĭ s'au găsit preoțĭ rutenĭ, carĭ au întrodus în biserică pe icĭ pe colo o limbă liturgică neconsacrată, ér când au fost făcuțĭ atențĭ la necorectitudinea procedeului lor, înși-șĭ episcopii s'au pus în fruntea mișcării pentru introducerea liturghiei maghiare și s'au trimis deputațiunĭ la Roma cu jalba 'n protap cerênd aprobarea limbei maghiare, ca limba liturgică.

Mișcarea acésta, se scie, că a făcut fiasco, ceea-ce însĕ nu-i împedecă pe episcopĭ, de a lăsa în părăginire și pe mai departe ogorul înțelenit al culturei naționale și de a lansa circulărĭ pentru învĕțarea cât mai intensivă a limbei „statului“, cu neglijarea manifestă a limbei poporului.

Circulara episcopului Firczak din Ungvar, despre care am vorbit erĭ, este o nouă dovadă, cât de lipsit de conscienta națională este archiereul acestui popor de două-orĭ nefericit.

„Inainte de asta cu dece anĭ, dice Firczak, am dat deja ordin clerului, ca sĕ stărue pentru predarea limbei maghiare și sĕ controleze învĕțămêntul în acest punct, și constat cu bucurie, că grație stăruințelor clerului, pe buzele copiilor din școlele nóstre rĕsună dulcea limbă maghiară“.

Va sĕ dică în rîvna de a se arăta vrednic de bunăvoința guvernului, care l'a ridicat pe Firczak din scaunul de deputat la scaunul de archiereu, el a precedat ordinul ce-l mai recent al lui Wlassics tocmai cu dece anĭ. Étă, ce va sĕ dică în limba vulgară: a fi mai catolic de cât papa, adecă mai șovinist de cât un ministru de culte unguresc!

Suntem vecinĭ cu Rutenĭĭ și în rêndurile preoțimei nóstre de pe la periferii se observă simptome identice în privința neglijării limbei materne cu simptomele din rêndurile clerului rutean, zugrăvite mai sus.

Sĕ fim vigilențĭ!

Rusia, România și tripla alianță.

Diarul rusesc „*Novoje Vremja*“ ocupându-se de visita regelui României la Ischl și de versiunea despre convenția militară austro-română, dă un avertisment statelor balcanice și în special României, care ar voi „sĕ se infeodeze pe față în politica triplei alianțe.“

„Când vorbim de rolul politic al României — dice oficiosul rus — nu trebue sĕ uităm, că ea face parte din țĕrile balcanice, carĭ datoresc mult Rusiei, și nu trebue uitate nicĭ legăturile sângelui vĕrsat în comun (!) pentru marea operă de liberare. Create cu sacrificiul sângelui rusesc (??), statele balcanice trebue sĕ înțelégă, că ele nu pot sĕ esiste fără protecțiunea Rusiei (!) Mai ales în cestiunea balcanică se impune o înțelegere cu Rusia. Acésta o dovedesce și înțelegerea austro-rusă de la 1897...

„Acum se dice — continuă diarul rusesc — că România ar vré sĕ adereze la tripla alianță, ca sĕ creeze cu modul acesta o situație specială în Balcanĭ. După posițiunea ei geografică însĕ România trebue sĕ fie în strînse legăturĭ cu Rusia, Bulgaria și Serbia. România nu póte sĕ aibă numai un prietin în Apus, ér cu cei dela Rĕsărit sĕ aibă numai relații oficiale. O asemenea situație mai curênd i-ar fi dăunătóre. Adesiunea României la tripla alianță nu i-ar înălța nicĭ autoritatea, nicĭ prestigiul, căcĭ au trecut timpurile, când tripla alianță avea o situație preponderantă în Europa. Se póte, ca visita regelui Carol în Austria sĕ facă mai amicale relațiile dintre aceste state, dér *nu se póte*, ca România sĕ facă parte din tripla alianță și sĕ încheie convenții militare.“

După-ce le spune tóte aceste în ton autoritativ, diarul rusesc dice, că în timpurile de față nu se fac convenții oficiale de cât între statele marĭ. Participarea statelor micĭ la aceste combinațiunĭ internaționale cer sacrificii diverse, pe carĭ nu le pot îndeplini. Statele micĭ sunt datóre sĕ se ocupe de desvoltarea lor internă, lăsând în grija marilor puterĭ resolvirea cestiunilor de interes general.

Oficiosul rusesc le scrie acestea tocmai pe când s'a rĕspândit în pressa strĕină scirea, că la amiralitatea rusă s'au început pregătirile în vederea primirei, ce se va face în Sebastopol escadrei mărei Negre a României, care va înapoia în acest port visita escadrei ruse de anul trecut în Constanța. Și le scrie érășĭ pe când e vorba, ca marele duce rusesc Mihail sĕ facă o visită la curtea română.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cum a dejucat Eliade cabala rusésca.

(Fragment din Issahar, Anexa 10, p. 89—100).

(Fine).

Ne înturnarăm la Câmpineanul înapoi; acolo le spusei tótă istoria, cum o scriu aci, și mai adăogai: De este adevĕrat, că acest articol esistă, mai este prepus că nu s'a introdus prin fraudă? și la asemenea cas, câțĭ sunteți astădĭ representanțĭ ai țĕrii, putețĭ tăce?

— Firesce că nu; însĕ sĕ vedem mai întâiŭ.

Nu trecură trei dile și comisarii se convinseră de adevĕr. Articolul faimos sta în regulament în tóte literile. La prima adunare, ce mai avurăm, se propuse a se lua mĕsurĭ spre a protesta formal.

— Ce sĕ facem? mĕ întrebară cu toții; dă-țĭ și tu părerea, ca unul ce cunoscĭ acestea mai de mult și póte că ițĭ va fi venit o ideie mai ferice, decât ale nóstre.

— După părereaa mea, disei eu, mi se pare că v'am preparat calea spre a nu întêmpina atâtea piedecĭ. Eu dic, că în loc de a acusa pe Rusia, din contră sĕ protestațĭ în numele ei, ca al unei protectóre a drepturilor țĕrii, sĕ protestațĭ simplu în contra acestui articol, ca în contra unei fapte de plastografie.

— Cum putem sĕ demonstrăm acésta?

— Étă cum: Intâiŭ vețĭ arăta cu toții, că în adunarea generală de revisie nu vi-s'a înfățișat articolul acesta, și prin urmare nicĭ nu l'ațĭ desbătut. Drept probă la acésta sĕ aduce-țĭ înainte regulamentul ce-l tipărit sub generalul Kisseleff. Punețĭ dér înainte, că articolul scandalos s'a adaus în urmă, că de ar fi fost dela început, s'ar fi tipărit și el dimpreună cu tot regulamentul.

— Acésta însĕ te compromite pe tine, îmĭ diseră; căcĭ ni-se pare, că ai un contract, în care ai óre-carĭ îndatorirĭ.

— Eu am prepus mai dinainte cele de astădĭ, și am luat mĕsură spre a nu mĕ compromite după legĭ. Cât însĕ despre persecuția ascunsă, nu pot scăpa, și acéea m'am determinat de mult a o suferì. M'am încredințat de intențiunile Rusiei încă dela articolul, ce am dat despre limba și originea Românilor.*) Sunteți determinațĭ a lua cel mult câte un exiliu?

— Murim, — diseră unii, și acésta nu o lăsăm jos.

— Nu cred s'ajungă sacrificiul la viéță, ci numai la libertatea individului pentru câte-va lunĭ. Décă sunteți determinațĭ a susține drepturile țĕrei, eu așĭ dice, că bine ar fi până sĕ nu întrațĭ în luptă, sĕ vĕ mai mărițĭ puterile, adaugându-ve aliațĭ.

— Cum?

— Scițĭ că până acum n'ațĭ făcut de cât oposiție domnitorului; scițĭ că acesta în multe rêndurĭ a scris la Petersburg în contra vóstră, calificându-vĕ, după cum singurĭ mi-ațĭ spus, și de Jacobini. Acum, oposiția orĭ cât de indirectă ar fi, bine vedeți, că este în contra planurilor și politicei Rusiei, și de unde până acum a-țĭ avut numai guvernul local de adversar, de aci înainte vețĭ avé a face cu Rusia, care va da putere domnitorului spre a vĕ strivì. Voi vețĭ devenì victime, martirĭ póte, și din domnitor nu vețĭ face de cât un instrument al Rusiei, un trădător înaintea istoriei, fără a folosì în nimic Patria.

— Ce sĕ facem déră?

— Sĕ vĕ înțelegețĭ, dic, mai înainte de a începe lupta cu vodă; sĕ-l face-țĭ aliat de se va pute. Protestația adunării generale dimpreună cu a domnitorului, va face un mare răsunet în Europa; și cu atâta mai vîrtos, că va fi în tóte regulară și legală; unde altmintrelea va fi póte acusată ca un act de rebelie. Acusația domnitorului în contra vóstră va fi o armă tare în mâna Rusiei.

— Și ce! Rusia nu ne póte învinge, de vom fi împreună cu domnul?

— Vĕ învinge materialmente; însĕ

*) Vedĭ Mémoires asupra istoriei regenerațiunii române, pag. VIII până la XIII.

Din Bucovina.

Adunări de alegĕtorĭ românĭ.

Joi şi Vinerĭ, la 21 şi 22 August n., alegĕtorii din două districte românescĭ ale Bucovinei, au avut prilejul de a asculta frumóse dărĭ de semă despre activitatea deputaţilor românĭ. Alegĕtorii românĭ şĭ-au esprimat prin resoluţii firma lor voinţă de a susţiné situaţia politică actuală şi de a respinge orĭ-ce atac la solidaritatea politică a întreg poporului românesc din Bucovina. Au luat la cunoscinţă cu satisfacţiune, că sistemul de guvernare în Bucovina s'a schimbat în mai bine faţă de poporul român şi drept confirmare au votat moţiune de încredere presidentului ţĕrii, baronul Bourguignon. Adunările au votat, în fine, aderenţe şi la adresa ministrului presedinte *Koerber* pentru atitudinea hotărîtă cu prilejul tratărilor privitóre la încheierea pactului cu Ungaria.

In adunarea alegĕtorilor din districtul Storojineţului, la care au participat cam 300 alegĕtorĭ din comunele rurale ale districtului, d-l deputat dietal Modest cavaler de *Grigorcea*, făcĕnd dare de sémă asupra situaţiunei politice, a dis cam următórele:

In ajunul ultimelor alegerĭ dietale, carĭ au avut loc înainte cu 4 anĭ, s'a născut din causa unor candidaturĭ, din partea partidului naţional român, disensiune între partid şi guvern, a cărei urmare a fost încordarea relaţiunilor şi combaterea mai multor candidaţĭ puşĭ de partidul naţional.

A doua urmare a fost constituirea unei majorităţĭ dietale prin raliarea tuturor celorlalte partide, prin care împrejurare clubul dietal român a rĕmas isolat, constituind minoritatea dietală. Natural, că majoritatea din un corp legiuitor esercită mai multă influenţă asupra administraţiei publice, special asupra guvernului, decât o minoritate, din care causă orĭ-ce partid din minoritate are tendenţa de a căuta o grupare nouă de partide pentru constituirea majorităţii.

In intervalul celor patru anĭ influenţa deputaţilor românĭ a scădut şi mai mult prin scisiunea în partidul naţional, care a avut drept urmare constituirea unui nou partid, a partidului poporal naţional. Acésta scisiune s'a întêmplat din causa pactului cu guvernul înainte de doi anĭ. Unii deputaţii credeau, că prin încheiarea pactului, unde erau cuprinse dorinţe însĕmnate ale poporului român, situaţia politică a Românilor se va îndrepta, altă parte dintre deputaţĭ, în vederea celor mai înainte întêmplate, au fost de convingerea, că guvernul nu ia pactul în serios şi nu este sincer, şi au combătut pactul, eşind din partidul naţional şi constituind partidul poporal naţional.

Prin acéstă ruptură influenţa deputaţilor românĭ a devenit şi mai mică, aprópe nimic nu se mai puté isbuti, aşa că dela o vreme din tóte părţile a început a-se ivi dorinţa, ca partidele sĕ se împreune din nou la lucrare comună, pentru-ca sĕ pótă totuşĭ isbuti în lupta pentru interesele poporului român.

In aceeaşĭ vreme şi între partidele majorităţii compuse din Germanĭ, Armeno-Polonĭ şi Rutenĭ au început a se ivi nemulţumirĭ, carĭ au crescut atât, încât majoritatea trebuia sĕ se spargă. Cu drag şi Germanii şi Armeno-Polonii s'ar fi aliat cu noi Românii, décă ne-ar fi vĕdut pe noi, nu în rĕsboiŭ cătră olaltă, ci uniţĭ şi tarĭ. Devenind astfel starea de lucrurĭ, ambele partide române, conservator şi poporal-naţional, au vĕdut, că este o trebuinţă a patriotismului românesc, ca sĕ se înţelégă între olaltă şi unite sĕ compue împreună cu Germanii şi Armeno-Polonii o majoritate nouă în dietă, ca astfel sĕ se schimbe starea politică în favorul Românilor.

Partidele române şĭ-au trimis ómenii de încredere, ca sĕ se sfătuiéscă între olaltă şi la urma urmelor s'a ajuns la o înţelegere. Când apoi învoiala între ómenii de încredere a ajuns înaintea sfatului tuturor deputaţilor românĭ, ei au primit înţelegerea. Decĭ partidele române s'au unit şi au pus în fruntea lor o dirigenţă comună compusă din 10 membri, al cărei president este d-l baron Eud. *Hormuzachi*, vice-president d-l cavaler Dr. I. de *Volcinschi*, şi secretar d-l consilier Ilarie *Onciul*. Curênd apoi partidele române unite împreună cu Germanii şi Armeno-Polonii au constituit, în ajunul ultimei sesiunĭ dietale, o nouă majoritate şi astădĭ tot cursul politicei în ţĕră s'a schimbat fórte în favorul Românilor....

Unirea partidelor române a avut decĭ trei urmărĭ bune: 1) formarea majorităţii în dietă, 2) înţelegerea cu guvernul şi 3) crearea forului român politic comun, adecă a dirigenţei. Tóte acestea, cum s'a dis, au avut urmarea unei apropierĭ mai marĭ între Românĭ şi guvern. Presidentul ţĕrei în decursul ultimilor anĭ s'a încredinţat, că noi suntem credinciosĭ împĕratului — măcar că ne place a purta tricolorul, şi nu cum ne clevetiseră înaintea lui duşmanii poporului român, — déră că totodată suntem şi Românĭ, carĭ ne iubim ţĕra şi neamul şi nu suferim strâmbătate. Cursul neprietinos în administraţie a slăbit şi décă póte încă nu s'a potolit cu totul, el dilnic tot mai mult dispare şi în tótă diua se vede că ne merge mai bine.

La reuşita asta bună şi la îndreptarea stărei politice între noi şi în favorul nostru, a contribuit în mare parte şi diaristica română, şi anume diarul partidului poporal-naţional „Deşteptarea“, care în tot decursul acestor însemnate schimbărĭ favorabile, a păstrat o atitudine corectă.

Oratorul a spus apoi ce a lucrat dieta Bucovinei în sesiunea ei ultimă şi la urmă prin rostul vorbitorilor, ce au urmat, s'a propus luarea resoluţiunilor de carĭ am făcut amintire mai sus.

Signatura lui Kossuth

in Neo-Maghiaria şi simbolul koşutist.

Diarului „*Parlamentar*“ din Viena i-se trimite un articol din Budapesta, din care estragem şi noi următórele:

La 19 Septemvrie va avé loc în Ungaria serbarea centenară a lui Kossuth. In Budapesta se va pune pétra fundamentală mausoleului lui Kossuth şi se va încununa mormêntul lui. Fracţiunea Kossuth, de sub conducerea lui Francisc Kossuth, îşĭ dă silinţa sĕ se creeze în parlament o lege, prin care sĕ se imortaliseze meritele lui Ludovic Kossuth şi ale honvedilor de la 1848/49 şi sĕ se şteargă art. 5 din 1687 şi art. 49 din 1715, carĭ difaméză pe Rakoczy, Bercsenyi şi Tököly. In Roma calvină, Debriţin, s'a desvĕlit monumentul libertăţiĭ maghiare la 2 August, va sĕ dică tocmai în diua când, la 1849 Paskievicĭ-Crivanskij a bătut pe generalul koşutist Alexandru Nagy, lângă acelaşĭ oraş, Dobriţin, unde în biserica calvinéscă, dieta maghiară koşutistă în diua de 14 Aprilie 1849 a declarat dinastia de detronată şi a pus pe Kossuth de guvernor-preşedinte al republicei maghiare. Ludovic Kossuth a fost un slovac renegat, tot aşa, ca şi Alexandru Petrovicĭ (Petőfi), pe când însĕ poetul Petőfi nicĭ odată n'a batjocurit pe Slovacĭ, Kossuth îi uria din suflet pe Slavĭ, ceea-ce a avut urmărĭ fatale pentru revoluţia maghiară, căcĭ Slaviĭ din Ungaria: *Slovaciĭ* (Iosef Miloslav Hurban, Ljudovit Ştur, Samo Stefanovicĭ) *Ruşii* (Adolf Ivanovicĭ Dobrjanskij), *Sêrbiĭ* (patriarchul Iosif Raiaşicĭ, generalul Gheorge de Stratimirovicĭ) şi *Croaţiĭ* (banul Iosip Ielacicĭ) au organisat o resistenţă, pe care au sprijinit-o Ruşiĭ din imperiul Ţarilor. In vieţa lui Kossuth sunt două epoce. In prima a combătut ca jurnalist, advocat ablegat şi ministru pe Slavĭ, tăgăduindu-le dreptul la existenţă naţională; îĭ forţà prin *maghiarisarea* oficiilor şi tribunalelor, a şcólei şi bisericei, la resistenţă desperată, impuse regatului Slavoniei limba maghiară, combătù existenţa istorică şi paritatea cu Ungaria a regatului Croaţiei, nu recunoscù pe Sêrbĭ ca naţiune şi îĭ ameninţà, că îĭ va birui cu sabia, se însufleţì pentru un mare imperiu german şi un mare imperiu maghiar, dintre carĭ fie-care va avé sĕ stîrpéscă Slaviĭ, numì pe Sêrbĭ *„bandă de tâlharĭ“* şi spânzurà pe Slovaciĭ Holuby şi Şulek.

In a doua epocă, când era deja târdiu, Kossuth a pus în dieta sa maghiară din Seghedin sĕ se proclame egala îndreptăţire a tuturor naţiunilor în Ungaria, ér din exilul sĕu din Italia trimitea manifeste în Ungaria, în carĭ ex-guvernorul îĭ sfătuia pe Maghiarĭ cu stăruinţă, sĕ facă alianţă cu Ceho-Slaviĭ şi sĕ se împace cu Slaviĭ din Ungaria şi cu regatul Croaţiei.

De unde acéstă teorie de două suflete, acéstă desbinare a naturei? Poporul maghiar trăesce de vécurĭ ca óspe în mijlocul Slavilor, însĕ uniĭ politicianĭ maghiarĭ resplătesc acéstă situaţie favorabilă cu négră ingratitudine, alipindu-se de Germania cea mare, căreia independenţa şi particularitatea culturală a Ungariei tot-déuna i-a fost un spin în ochĭ, ér pe Slavĭ, veciniĭ şi aliaţiĭ lor, îĭ prigonesc. Trebue sĕ intervină o catastrofă istorică, pentru ca aceştĭ peliticianĭ maghiarĭ, sĕ-şĭ vină în fire şi sĕ accepteze resultatele adevĕrului istoric şi ale situaţiei geografice. In Ludovic Kossuth se vede esact acéstă metamorfosă. Şĭ-a început debutul ca slavofag şi la sfârşit ca slavofil. El este un avertisment pentru tóte timpurile viitóre, că Maghiariĭ nu pot ajunge la nimica contra Slavilor, séu fără Slavĭ, şi décă ajung la ceva, nu sunt în stare sĕ păstreze ce au obţinut. Kossuth a combătut pe Slavĭ cu înverşunare şi în cele din urmă, când era prea târdiu, a recunoscut egala îndreptăţire a Slavilor, Românilor şi Maghiarilor....

Corespondentul diarului vorbesce despre starea precară a dualismului şi despre tendinţele de expansiune ale Germaniei care are sprijin în „pangermanii“ din Ungaria, apoi continuă:

Consilierul de secţie din ministerul de culte, Fr. Halász, şi directorul oficiului statistic, Iul. Vargha, au relevat, că Maghiarii, carĭ la 1850 nu erau, decât 5 milióne, astădĭ (1900) numĕră 8.732.301 suflete, între aceştia însĕ sunt renegaţii şi 851.378 de jidovĭ, carĭ numai în Budapesta sunt în numĕr de 169.060, făcĕnd din Magyarország un Zsidóország. Organul jidovilor, „Egyenlöség“ susţine, că jidovii ar fi încă şi mai mulţĭ, fiind-că imigréză dilnic din Galiţia şi România.

Aceştĭ imigranţĭ Neo-maghiarĭ sunt aceia, carĭ „fac“ şovinismul şi aţîţă pe Maghiarĭ contra Slavilor. Aceştĭ Neo-Maghiarĭ (Vészi, Rákosi, Pichler) sunt aceia, carĭ au inventat „trădătorĭ de patrie“ printre naţionalităţĭ. Ei 'au ridicat cultul lui Kossuth la idololatrie păgânéscă, ei cultivă şovinismul maghiar, prémărind pe Kossuth de dinaintea dietei din Seghedin şi ignorând pe Kossuth din a doua epocă.

Aceştia sunt, carĭ stărue pentru „revisuirea“ art. 44 din 1848, ér lor le vin în ajutor ex-miniştri ca Tisza, Szapary, Wekerle, Banffy şi miniştri actualĭ ca Wlassics, care interpretéză legea naţionalităţilor „nu după literă, ci după spiritul ei“, impunênd în şcóla primară pe sĕptĕmână 20 óre pentru învĕţarea limbei maghiare şi 2 óre pentru învĕţarea celorlalte obiecte.

Corespondentul diarului vienez continuă încă pe trei colóne cu demascarea şovinismului. Noi ne mulţumim însĕ cu cât am reprodus până acuma.

---

cădeţĭ împreună cu domnitorul, cu adversarul vostru cel de până acum; şi atuncĭ nu treceţĭ înaintea lumei de rebelĭ în contra lui, ci de apĕrătorĭ legitimĭ ai drepturilor patriei. Triumful moral este sigur însuşĭ în căderea vóstră materială.

— Insĕ, sciĭ că noi am fost capii oposiţiunei, şi este fórte anevoie atât noi de a avé încredere în vodă, cât şi el de a avea încredere în noi. Mai întâiŭ cată a încerca pe de parte până a nu ne deschide.

Fiind dér că ideia acésta este a ta, şi tu ai matorit'o, du-te tu mai înainte la vodă spre a vedé, în ce ape s'adapă.

— Nu e vorba de a sci în ce ape s'adapă, ci de a-l aduce de a nu se mai adăpa de cât în Dâmboviţă: căcĭ cine bea odată dintr'ênsa, nu se mai duce, după proverb. Insĕ sciţĭ, că eu nu prea cunosc nicĭ scara curţii cum este; sciţĭ că din causa persecuţiunei teatrului naţional şi a tótei societăţĭ filarmonice, eu de la întronare n'am vrut sĕ mai vĕd pe vodă. Décă el nu se încrede vouĕ, încrede-se-va óre mie?

— Cércă şi apoi vom mai vedé. A ta este ideia, tu cată s'o pui în lucrare“.

Eliade, cerênd audienţă, se presentà domnului, îi face cunoscut articolul secret din regulament şi hotărîrea membrilor adunării de a-l combate şi a apĕra autonomia ţĕrii chiar în numele Rusiei, protectórea ei. Mijlocì împăcarea domnului cu membrii oposiţiunii şi-l înduplecà a-se unì cu ei în acéstă cestiune, asigurându-l din parte-le, că ei s'ar simţi fericiţĭ sĕ-l aibă în fruntea lor.

— Eliade, — îi dise A. Ghica, — voiŭ fi în fruntea lor; sĕ sciĭ însĕ, că de astădĭ datéză căderea mea. Rusia mĕ va da jos de pe tron érăşĭ prin Românĭ, cărora m'am decis a le apĕra autonomia. Rusia nu iértă Românilor pĕcatul patriotismului. Sĕ spui amicilor tĕi, sĕ vie cu toţii mâne la unul după miedul nopţii la grădina lui Scufa, unde voiŭ venì a mĕ intêlnì şi a mĕ înţelege cu ei de faţă cu tine. Ţiu mult a te avé de martor, pentru-că va fi o lecţie pentru tine pe viitor.

A doua di, la o oră după miedul nopţii, erau cu toţii la acea grădină. Vodă venì mult mai târdiu.

„Domnilor — le dise, — cu toţĭ domniavóstră am copilărit; mĕ sciţĭ şi vĕ sciu. Aceeaşĭ instrucţie, aceeaşĭ educaţie avem; nu vĕ întrec la nimic! din contră, cunosc între dumneavóstră cualităţĭ unele şi capacităţĭ mai pre sus de ale mele. Prin urmare n'am nicĭ o pretenţie de a vĕ impune părerile mele. Insĕ una este opinia séu ceea ce se pare unui om, şi alta ceea ce vede cu ochii. Un singur ochiŭ de pe culmea unui munte vede mai departe de cât doi ochĭ din vale. Posiţia mea mĕ face sĕ vĕd adesea lucrurĭ, ce nu le puteţĭ vedé dumneavóstră. Tot ce vĕ cer dér în pactul ce avem a face pe singur cuvêntul de onóre, este ca nicĭ o vorbă sĕ nu mai faceţĭ de articolul în cestiune. Sĕ vĕ urmaţĭ discuţiunile cu sânge rece şi în ordine, până ce veţĭ venì cu cercetarea şi veţĭ da peste acel articol. Atuncĭ sunt cu dumneavóstră, cu condiţie de a nu-mĭ face nicĭ o surprisă. Voiŭ sĕ sciu tot-déuna de cu séră ceea ce aveţĭ a face pe a doua di. Noi nu ne vom mai vedé de adĭ înainte; Eliade va fi între mine şi dumneavóstră; prin el vĕ voiŭ comunica şi eu rĕspunsurile, decisiunile şi părerile mele“.

Astfel se făcù pactul între oposanţĭ şi domnitor.

Miniştri însĕ nu sciau nimic despre acésta, nicĭ despre articolul secret. B. Ştirbeiŭ, ministru şi secretar al adunării, rĕmase uimit şi nu putea crede, ca regulamentul sĕ nu sĕ fi publicat şi promulgat în întregul sĕu. De va fi una ca asta, dise, atuncĭ tipograful e responsabil. — Chemară pe Eliade şi, când B. Ştirbeiŭ aflà dela el tótă istoria articolului, între patru ochĭ îl felicità pentru situaţiunea ce le-a pregătit de a apĕra autonomia. „Mişcat până la lacrimĭ pronunţà d. Ştirbeiŭ aceste cuvinte“, adaugă autorul povestirei de faţă.

SCIRILE DILEI.

13 (26) August.

Despărţămêntul „Sătmar-Ugocia" al „Asociaţiunei" şi-a ţinut adunarea generală ordinară la 10 August în Turţ (Ugocia). Şedinţa a fost condusă de directorul despărţămêntului, părintele George *Şuta*. Parochul Turţului Ioan *Pop* a bine-ventat despărţămêntul în numele Ugocenilor şi esprimă bucuria, că au putut primi „Asociaţiunea". Secretarul despărţămêntul Dr. V. *Lucaciu* se felicită, că în acest ţinut, care se credea pierdut pentru românism, a găsit atâta spirit şi inimă pentru cultură şi libertate. Face apoi darea de sémă asupra activităţii comitetului despărţămêntului. Despărţămêntul are o singură agentură în Seini, ér biblioteci poporale în Jojib, Moftinul-mic, Săsari, Seini şi Şişesci. Se impune deci pentru viitor, ca ómenii cunoscĕtori de carte, aşa numita inteligenţă, sĕ se înscrie de membrii şi sĕ se înfiinţeze agenturi şi biblioteci. Cassierul arată în raportul sĕu, că venitele au fost de 439 cor. 98 bani, cheltuelile de 236 cor. 46 bani, au rĕmas deci la dispoziţia despărţămêntului 236 cor. 52 bani. S'au înscris trei membrii pe viéţă, după care şedinţa se închide. După prânz a fost petrecere poporală, la care a participat un public fórte numeros.

Mórtea unei archiducese. In Gmunden a încetat alaltă-eri din viéţă archiducesa *Margareta Sofia*, soţia prinţului Albert de Würtemburg, în etate de 32 ani. Rĕposata era soră a moştenitorului de tron, archiducele Francisc Ferdinand. Monarchul va participa la înmormêntarea rĕposatei archiducese.

Monumentul din Mirislău. Din *Aiud* se scrie, că la 11 Septemvrie se va inaugura monumentul ridicat pe teatrul luptei de la 1601, după care voevodul Mihaiŭ a suferit cunoscuta înfrângere durerósă.

Preoţi români la o serbare ungurésc̆ă. Din *Selagiŭ* ni-se scrie, că în Sept. se va desvĕli în Zelau monumentul lui *Wesselenyi*. Comitetul arangiator al festivităţilor a trimis invitări în tóte părţile, ba a învitat şi senatele bisericesci gr. cat. române, cerênd rĕspuns de la cei-ce doresc a participa la acel praznic „patriotic". Corespondentul nostru ne spune cu scârbă, că s'au aflat doi preoţi români rĕtăciţi, cari s'au dejosit a promite, că vor asista la serbare. Numele „preoţilor" nu ni-le descopere, căci speră, că totuşi în cele din urmă îşi vor trage pe sémă şi nu se vor duce sĕ sĕrbătorésca memoria unui adversar incarnat al limbii şi naţionalităţii române.

România la esposiţia internaţională de pescărie din Viena. Directorul pescăriilor statului, Dr. Antipa, a trimis pentru esposiţia internaţională de pescărie, ce se va deschide luna viitóre în Viena, mai multe esemplare rare de pesci umpluţi, între cari un crap, avênd greutatea de 28 chgr., şi alte specii de pesci mari între cari un morun de 380 chgr. Mai departe s'a trimis o frumósă colecţie de pesci conservaţi, o hartă a pescăriilor, modele de bărci de pescuit şi tot felul de producte ca: pesci săraţi, afumaţi, icre şi conserve în cutii. România a obţinut la acéstă esposiţie un teren de 150 m □. Fără îndoiélă, că productele de pescărie română vor fi tot aşa de bine apreciate în Viena, cum au fost şi la esposiţia din Petersburg.

Congresele săsesci. Sâmbăta şi Dumineca trecută s'au ţinut în Sibiiu obicinuitele congrese anuale săsesci. Cu acéstă ocasiune s'au întrunit: congresul medicilor, congresul studenţilor universitari, congresul al 24-lea al societăţii carpatine, şedinţa comitetului societăţii sciinţifice din Ardeal. — Cu acéstă ocasiune a avut loc şi un comers festiv al studenţilor, precum şi o serată dansantă academică.

Frecuenţa universităţilor austriace. După raportul ministeriului austriac de culte şi instrucţiune, în semestrul de vară 1902, la tóte universităţile austriace erau înscrişi 16.584 de studenţi, dintre cari 1138 teologi, 8658 studenţi în drept, 2370 mediciniştĭ şi 4318 filosofi. Din sexul feminin au fost la facultatea de drept 29 (tóte în Graz), la medicină 11 (2 în Praga, 9 în Cracovia), ér la filosofie 327 de studente şi hospitante. La universitatea din Viena erau 291 teologi, 2983 jurişti, 1278 mediciniştĭ şi 1541 filosofi. Numĕrul studenţilor în drept cresce din an în an, pe când al mediciniştilor scade mereu.

Congresul catolicilor germani. Catolicii din Germania în fie-care vară ţin câte un congres. Congresul din acest an (al 49-lea) s'a ţinut dilele acestea în Mannheim şi la cortegiul festiv aranjat din acest incident au participat 140 de societăţi (20.000 de ómeni). Congresul a fost presidat de Giesler, director de cancelarie la tribunal. După dênsul a luat cuvêntul deputatul Schaedler, care a vorbit despre importantul cortegiu festiv, la care au participat atâtea mii de lucrători, dovadă, că póte cine-va sĕ fie lucrător, fără ca sĕ urmeze stêgul roşu. Singură biserica este aceea, care póte oferi mângâiere şi uşurare muncitorilor. Au mai vorbit archiepiscopul din Freiburg, apoi Reinhardt, secretarul societăţii lucrătorilor din Freiburg. Părintele Bonaventura din Berlin a vorbit despre caritatea creştinéscă.

O scriere revoluţionară. La Petersburg s'a împărţit în ultimele dile o scriere revoluţionară întitulată *„Csvoboschdenje"* (Liberarea). Acéstă scriere începe cu un apel către inteligenţa rusésca: „A sosit momentul luptei pentru liberarea patriei nóstre de sub jugul tirăniei politice. Liberarea nu mai póte fi amânată. Totul în Rusia piere. Forţele nóstre naţionale sunt paralisate: literatura nóstră se află sub supravegherea poliţiei; scriitorii noştri cei mai însemnaţi sunt deportaţi. Trebue sĕ se pue capĕt unei asemenea ruşini naţionale. Tóte cercurile inteligenţei trebue sĕ coopereze în acest scop. In lupta ce se dă, două interpretaţii sociale se încarnéză în Tolstoi şi Pobiedonoszeff. Victoria nu póte fi decât a celui dintâiŭ, şi poporul rusesc trebue sĕ scuture atât jugul autocraţiei poliţienesci, cât şi al ortodoxiei".

O rîndunică albă. In Sâmbăta de jos un soldat dela herghelia militară de acolo a prins sĕptĕmâna trecută o rîndunică albă, care a fost trimisă, ca esemplar rar, la museul din Budapesta.

Manevre cu sfîrşit tragic. Manevrele din districtul Petersburg (Rusia) s'au încheiat cu o mare catastrofă. Cu ocasiunea unui atac, un escadron de cavalerie a sărit într'un rîu, unde au perit 50 de soldaţi şi 40 cai. Catastrofa acésta a fost timp îndelungat tăinuită şi s'a strecurat numai din întêmplare în publicitate.

Un autograf al Sultanului. De la 1898, nici un autograf al Sultanului n'a mai ajuns în mânile publicului. Abdul-Hamid a fost cât p'aci sĕ facă escepţie la acéstă regulă, pe care şi-a impus'o în interesul prestigiului sĕu de inaccesibil. In cursul unui prând oferit la Yldiz-Kiosk în onórea d-lui Leishmann, ambasador al Statelor-Unite, Sultanul a bine-voit a scrie cu creionul, pe evantaliul soţiei ambasadorului, aceste trei cuvinte: *„Very delighted indeed"*. Dér a doua di, Abdul-Hamid, prins de remuşcări, trimise la soţia ambasadorului american pe un adjutant, însărcinat de a cere înapoi evantaliul purtător al preţiosului autograf. Sultanul voia, dicea trimisul, sĕ acopere cu diamante frasa scrisă cu creionul. A trebuit ca dómna sĕ cedeze, şi ea n'a mai revĕdut nici evantaliul, nici adjutantul.

Societatea „Concordia" din Blaşiŭ învită la representaţia teatrală împreunată cu dans, care se va ţiné Dumineca în 31 August st. n. 1902 în sala cea mare de la „Hotelul Univers". Teodor Onişor, preşedinte, Augustin Gruiţa, notar. Preţul de intrare: Loc I 1 cor. 20 bani, Loc II 80 bani, Stal 40 bani. Inceputul precis la 8 óre séra. Venitul curat e destinat în favorul societăţii „Concordia". Bilete de întrare se pot căpĕta la „Consum", şi séra la cassă. Contribuirile se primesc cu mulţămită şi se vor publica. Programa: I. „Biletul de Tramvai", comedie într'un act de Grigorie Mărunţeanu. II „Pălăria Ceasornicarului", comedie într'un act, localisată de A. G. N. III Bucóvnă n'a învĕţat şi umblă la însurat, séu „Vlăduţul Mamii". comedie într'un act de Ioan Lupescu.

Villa Kertsch. Atragem atenţiunea publicului, care petrece în vilegiatură la Braşov, asupra vilei Kertsch, situată lângă palatul de justiţie, unde se află odăi arangiate cu tot comfortul, ér în parterre restaurant cu grădină.

Ce e bun, nu e scump. Se atrage atenţiunea on. public strĕin, că la cumpĕrăturile ce le face, sĕ aibă în vedere firma *M. L. Laszló succesor Iuliu Popp*, târgu Inului 29. Piaţa Francisc Iosif, unde se vînd cu preţuri reduse toţi articulii de seson.

De la Bucuresci la Metz pe bicicletă.

Se scie, că distanţa de la Bucuresci la Metz a făcut'o căpitanul Miron Costin călare, ajungênd la ţintă în timp mult mai scurt, decât locotenentul Heyl Kurt, care venise de la Metz la Bucuresci într'un timp, când căldurile nu erau aşa de insuportabile.

Puţin s'a vorbit însĕ de tovarăşul de drum al d-lui Miron Costin, adecă de d-l colonel Vlădoianu, care a făcut aceeaşi distanţă pe bicicletă. De sigur va interesa pe ori ce Român şi în special pe ori ce sportsman, sĕ afle în ce împrejurări a făcut d-l colonel Vlădoianu acel tour de force.

La început d-l Vlădoianu avea de gând sĕ însoţéscă pe căpitan numai până la frontieră. Fiind însĕ mare amator de sport, colonelul s'a hotărît pe drum, sĕ-l însoţéscă şi mai departe, eventual până la Sibiiu. Intovărăşit deci de cei doi copii ai sĕi, d-şóra Ghina şi tînĕrul sĕu fiu Dumitru, aceşti doi din urmă pe un tandem (bicicletă pentru 2 persóne), colonelul a mers până la Sibiiu. Aici colonelul luă o nouă hotărîre, de a merge până la Budapesta. După ce a făcut şi acéstă distanţă (890 chm.) şi a sosit în bune condiţiuni la Pesta, a luat din nou hotărîrea de a merge mai departe, eventual până la Metz, ceea-ce a şi dus la bun sfîrşit. Colonelul a fost sĕrbătorit în mod simpatic de către corpul ofiţeresc din Metz. El a luat parte la tóte serbările date în onórea căpitanului Miron Costin şi prin amabilitatea sa a câştigat inimile tuturor camaradilor germani.

Şcólele medii gr. or. române din Braşov.

Insciinţare pentru anul şcolar viitor.

Anul şcolar 1902—1903 se va începe în 2 Septemvre 1902 st v., adecă în 15 Septemvre st. n. Părinţii, cari vreu sĕ-şi déa copiii la aceste şcóle, sunt poftiţi a se presenta cu fiii sĕu cu ficele lor în cancelaria directiunilor respective în dilele de 2, 3 şi 4 Sept. v., adecă 15, 16 şi 17 Sept. st. n. pentru inmatriculare. — Şcolarii, cari se înmatriculéză pentru prima dată la şcólele nóstre medii, vor aduce testimoniu şcolar, extras de botez şi certificat de revaccinare. *Testimoniul şcolar* de pe clasa precedentă, *au sĕ'l presinte toţi şcolarii*, cari vin a se inmatricula, aşadér şi şcolarii, cari au absolvat clasa precedentă la şcólele nóstre. In 30 şi 31 August şi în 2 Sept. v. dela 8—12 óre a. m. şi dela 2—5 óre p. m. se vor ţiné esamenile suplетorii şi de emendare. Cei ce s'ar presenta mai târdiu, au sĕ petiţioneze la direcţiune, dovedind cu atestat valabil causa întârdierii.

Toţi şcolarii, cari intră în I. gimnasială séu în I. reală, pot fi supuşi unui esamen de primire. Esamenele de primire se vor ţiné în 31 August v., 2 şi 3 Sept. v.

Nota. — Şcolarii, cari vin dela un institut, unde în gimnasiul superior nu au învĕţat limba grecéscă, au sĕ fie supuşi unui examen de primire din limba grecéscă.

Didactrul în gimnasiul inferior şi şcóla reală este de 24 coróne pe an, ér în gimnasiul superior (cl. V—VIII) de 40 cor. pe an. — Cei inmatriculaţi pentru prima dată mai plătesc odată pentru tot-déuna o taxă de 8 cor. Şcolarii neromâni plătesc didactrul, taxa de primire şi taxa pentru fondul de pensiune duplu. Taxa pentru fondul de pensiune este în gimnasiul superior 10 coróne, ér în gimnasiul inferior şi şcóla reală de 6 cor. (cei scutiţi de didactru plătesc ½ din acéstă taxă); taxa de testimoniu şi de anuar e de 3 cor. (cei scutiţi de didactru plătesc numai 2 cor.); ér taxa de bibliotecă este în clasele inferióre 60 bani, în cele superióre 1 cor. (Taxa de membru la societatea de lectură a studenţilor este pentru cl. V. şi VI. gimn. 1 cor., pentru cl. VII. şi VIII gimn. 2 cor.)

Didactrul se póte plăti în 2 rate semestrale: ½ la înscriere, ér ½ la începutul semestrului II, ér la celelalte taxe se plătesc de-odată şi întregi cu ocasiunea inscrierilor.

Braşov, în 12/25 August 1902.

Direcţiunea.

ULTIME SCIRI.

Praga, 25 August. *„Narodni Listy"* ameninţă guvernul cu obstrucţiunea, décă nu va satisface pretensiunile Cehilor, din cari acestia nimic nu vor sĕ cedeze.

Paris, 25 August. Corespondentul din Roma al diarului *„Temps"* scrie, că papa aprobă resistenţa faţă cu decretele relative la închiderea şcólelor congreganiste, desaprobă însĕ forma teatrală a resistenţei şi ar prefera forma juristică.

Diverse.

Un prinţ la nunta unui funcţionar de postă. Inainte cu vre-o câţi-va ani, actualul moştenitor al tronului Marei-Britanii primi într'o di o invitare a lua parte la nunta unui funcţionar de postă din Londra. Prinţul urmând întru tóte îndatoririle stricte ale etichetei, trimise sĕ se spună ginerului, că nu póte asista la nunta lui. Acesta luând la o parte pe servitorul trimis de prinţ, îi spuse, că nici nu s'a gândit măcar la aceea că prinţul va veni la nunta lui, ci a făcut învitaţia numai cu acea speranţă, că mareşalul curţii îi va respunde în scris şi el va puté ceti astfel rĕspunsul dela curte în faţa tuturor óspeţilor adunaţi la nuntă şi rugă din causa acésta pe servitor sĕ vină atunci când vor fi toţi nuntaşii la masă şi sĕ anunţe, că prinţul ar veni cu plăcere, dér nu póte, fiind-că este ocupat. Ii promise tot-odată servitorului 10 livre, décă va urma spuselor lui.

Ginerile mai voia prin acésta sĕ arete socrilor, cari erau fórte mândri, că şi el are cunoscinţe înalte. Servitorul prinţului se întórse la palat şi cerû voie dela secretar sĕ se ducă la nunta funcţionarului şi sĕ spună în faţa tuturor cele ce i-le spuse ginerile, pentru a puté câştiga cele 10 livre promise. Audind şi prinţul despre acestea dete ordin servitorului sĕ se ducă în ţinută de gală la nuntă şi sĕ anunţe, că „Alteţa Sa regală prinţul moştenitor ar fi venit cu plăcere la nuntă, décă şi d-nul Vincent ginerile ar fi fost la nunta lui."

..... Servitorul spuse întocmai. Işi póte închipui ori-cine mândria socrilor pentru relaţiunile ginerelui. Şi servitorul prinţului fu oprit la nuntă şi tratat, ca un óspe de mare distincţie.

Sosiţi în Braşov.

Pe diua de 25 August 1902.

H. Pomul verde: Ioga, Tuşnad: Lengyel, Turda: Erös, Dobriţin; Comloş, Szalog, Gozybonosky. Pesta: Georgescu, Cristescu, Sinaia: Lampart Bucuresci; Cernătescu. Buşteni.

H. Europa: Engel, Szant, Meyer, Pesta; D-na Nagy, Turda: Stromf. Tauffer, Clusiŭ; Zakarias, T. Roşu; Lippich; Szolnok; Gödri, Sibiiu; Szedlác-ek, Azuga; Dinescu, Bacău; Zwiebel, Areiis. Zisman, Bucuresci; Váli Nagy, Wolff, Keczeli, Deşiu; Bădiţeanu, Costa, Bucuresci.

H Bucuresci; Hodovel, Clusiŭ; Pilnstek, Malezcka: Venezianer, Făgăraş; Gergely, Szücs, Laufler, Horovitz: Beer, Gáldonyi, P-sta; D-na Vizanti, Zofi, Basarabia: de Maican, Buşteni; D-na Constantinescu, Sinaia; Cordescu Balş; Ionescu, Ioho, Branco-eanu. Iorga, Bucuresci.

H. Orient: Stanescu, Costinescu Nămesci; Moşoiu, Orleiesci; Iliescu, Craiova; Constantinescu, Sinaia; Oprescu, Selişte; Kleinrath, R. Vâlcei D-na Krauss, D-na Lauritsch, Făgăraş.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 August n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.80
Renta de corône ung. 4%	98.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.35
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100 —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.85
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.65
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	203.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	162.25
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.55
Losurĭ din 1860.	152.20
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.84
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	727.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	682.25
Napoleondorĭ	19.08
Mărcĭ imperiale germane	116.97½
London vista	239.70
Paris vista	95.20
Rente austr. 4% de corône	100.15
Note italiene	94.35

367—1902.

ügyszám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Az „Albina“ takarék- és hitelintézet brassói fióktelepének megkeresése folytán ezennel közhirré teszem, hogy az ezen pénzintézetnél:

I. Guttmann Alfréd bukaresti lakos által elzálogositott, összesen 1800 koronára becsült következő ékszerek: öt (5) darab brilliántos és egyébb drágaköves gyürü, egy (1) darab aranybroche, egy (1) ugyanolyan karporecz, egy (1) pár brilliántos fülbevaló és gyémánt collier;

továbbá:

II. Dávid A. Marcus bukaresti lakos által elzálogositott összesen 1040 koronára becsült következő tárgyak: egy (1) kis arany óra lánczczal, két (2) darab arany perecz brilliánt és [egyéb drága- övel, egy (1) aranybroche, egy (1) pár brilliántos fülbe való, három (3) darab brilliántos és egyébb drágaköves aranygyürü; az „Albina“ pénzintézetnek helyben a belvárosi főtéren 22 házszám alatt levő hivatalos helyiségében f. **1902 évi szeptember hó 10 én d. e. 9** órakor tartandó nyilvános árverésen együttesen vagy darabonként is azonnali készpénzfizetés mellett a kereskedelmi törvény 306 §-a értelmében fognak a legtöbbet igérőnek eladatni.

Brassó, 1902 évi Aug. 23-án.

Nemes Péter,
kir. közjegyző.

Brassóvármegye alispánjától.

Sz. 10728—1902.

Hirdetmény.

Az 1890 évi I. t.-cz. 22. §-a értelmében Brassó vármegye törvényhatósági utainak épitési, kezelési és fenntartási kiadásairól, valamint a kiadások fedezésére szükséges bevételekről összeállitott 1903—1904. évi költségvetési előirányzatát Brassóvármegye közigazgatási bizottsága f. évi augusztus hó 11-én tartott ülésében 571—902 kib- sz. a. letárgyalta és elfogadta.

A költségelőirányzat f. évi szeptember hó 1 töl ugyanazon hó 15-ig bezárólag azzal a megjegyzéssel tétetik ki 15 napi közszemlére, hogy az a vármegyei számvevőségnél a hivatalos orák alatt betekinthető és az esetleges felszólamlások a jelzett határidő alatt hozzám beadhatók.

Brassó, 1902 évi aug. hó 21-én.

Dr. *Jekel Frigyes* s. k.
alispán.

(639) 1—1

Cursul pieţei Braşov.

Din 26 August n. 1902.

	Cump.		Vênd.
Bancnot rom.	18.90		18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	19.04	„	19.07
Galbenĭ	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%	101,—	„	102.—

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·40 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min séra.
IV. Tr. acc. la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 5·15 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
V. Tr. mixt. la óra 6·— min. séra.

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda. la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m.

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 3·44 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·14 m. d. am.
IV. Trenul mixt la óra 9·42 m. séra.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m. are tută legăcu linia Tuşnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren accel. la órele 5·7 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiu la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·7 min séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·23 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5 — m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·49 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
V. Tren accel. la órele 10·14 m. séra.

Dela Kezdi-Oşorheiu la Brasov:

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3·20)
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8·54 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 8·18 m. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra.
IV. Tren mixt la óra 10·5 m. séra.

ABONAMENTE LA „Gazeta Transilvaniei.“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe treĭ lunĭ	6 cor.	Pe treĭ lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	12 „	Pe şése lunĭ	20 „
Pe un an	24 „	Pe un an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe an	4 cor.	Pe an	8 fr.
Pe şése lunĭ	2 „	Pe şése lunĭ	4 „
Pe treĭ lunĭ	1 „	Pe treĭ lunĭ	2 „

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate postale.

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.